

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 9.2.2011
COM(2011) 52 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

относно предприетите действия в резултат на доклада на експертната група по
междинна оценка на Седмата рамкова програма за научни изследвания, технологично
развитие и демонстрационни дейности и доклада на експертната група по междинна
оценка на Инструмента за финансиране с поделение на риска

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

относно предприетите действия в резултат на доклада на експертната група по междинна оценка на Седмата рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности и доклада на експертната група по междинна оценка на Инструмента за финансиране с поделяне на риска

1. КОНТЕКСТ

В член 7, параграф 2 от Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (7РП)¹ се съдържа правното основание за извършването с помощта на външни експерти не по-късно от 2010 г. на подплатена с доказателства междинна оценка на програмата. В текста се посочва, че тази оценка има за предмет качеството на текущите научно-изследователски дейности, а така също и качеството на изпълнението и управлението, както и напредъка в посока поставената цел. Оценката може да се основе на редица допълнителни анализи, сред които междинната оценка на подтемата „Информационни и комуникационни технологии“ (ИКТ)².

В съответствие с решението на Комисията³, с което се определят процедурните правила, за провеждането на междинната оценка бе създадена група от 10 експерти. Неин председател бе г-н Ролф Анерберг, генерален директор на шведския съвет за научни изследвания в областта на околната среда, селското стопанство и териториалното устройство. Докладът бе представен на 12 ноември 2010 г. и е достъпен в интернет⁴.

Решение № 1982/2006/ЕО⁵ и тези във връзка със специалните програми „Сътрудничество“⁶ и „Капацитети“⁷ също изискват провеждането до 2010 г. от независими експерти на оценка на въвеждането на Инструмента за финансиране с поделяне на риска (ИФПР). Резултатите от междинната оценка на ИФПР се представят от Комисията във вид на доклад до Съвета и до Европейския парламент, въз основа на

¹ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

² Вж. Catalysing European Competitiveness in a Globalising World" – Panel report of the FP7 ICT interim evaluation; other relevant evaluations in the domain of ICT include the interim assessments of the ARTEMIS and ENIAC Joint Technology Initiatives (JTIs) and interim evaluation of the Ambient-Assisted Living Joint Programme [„Катализиране на европейската конкурентоспособност в глобализиращ се свят“ — експертен доклад на междинната оценка на ИКТ в 7РП; други релевантни доклади в областта на ИКТ съдържат междинни оценки на съвместните технологични инициативи ARTEMIS и ENIAC, както и междинна оценка на съвместната програма „Интелигентна заобикаляща среда“ за подпомагане на самостоятелността на възрастните граждани“] http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/rtd/index_en.htm
C/2009/8412-1

³
⁴ <http://ec.europa.eu/research/evaluations>

⁵ Решение 2006/1982/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г., приложение II

⁶ Решение 2006/971/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г., приложение III

⁷ Решение 2006/974/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г., приложение III

който двете институции могат да решат да отпуснат втория транш от финансовото участие на ЕС в ИФПР (чийто размер може да достигне 500 млн. EUR) за периода 2011—2013 г.⁸ Докладът на независимата експертна група, съставена от 6 членове и председателствана от г-жа Ерика Ман, бивш член на Европейския парламент, бе представен на 1 август 2010 г. и е достъпен в интернет⁹.

В отговор на препоръките¹⁰ в тези оценки, Комисията откроява в настоящото съобщение действията, които възнамерява да предприеме или вече е предприела, а също така посочва случаите, при които не съществува очевидно или непосредствено решение.

Ясно е, че някои от повдигнатите въпроси, по-специално относно структурата и съдържанието на рамковите програми и финансовите правила за тяхното изпълнение, няма да могат да бъдат решени едностранно от Комисията, а ще изискват сътрудничеството на широка група от участници, в това число държавите-членки, Съветът и Европейският парламент в рамките на съвместна работа.

2. ДЕЙСТВИЯ В ОТГОВОР НА КОНКРЕТНИТЕ ПРЕПОРЪКИ В МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА 7РП

2.1. За постигане на целите на европейското научно-изследователско пространство (ЕНИП) и Съюза за иновации чрез интегриране на научно-изследователския капацитет

Преодоляването на фрагментираността в научно-изследователската област и достигането на критична маса при научните изследвания както в публичния, така и в частния сектор остават основни предизвикателства въпреки многобройните успехи като съвместните технологични инициативи, проектите ERA-NET, инициативите по член 185, механизмът за съфинансиране в програмата за обучение „Мария Кюри“, а сега — и първите стъпки за въвеждането на съвместно планиране.

Бъдещите научно-изследователски програми на ЕС трябва да бъдат по-явно насочени към приоритетните изследвания в науката, технологичното лидерство и промишлената конкурентоспособност, както и да целят преодоляването на основните предизвикателства пред обществото. Такава целенасоченост на свой ред ще бъде източник на множество ползи, сред които по-съгласувано приоритизиране, увеличен капацитет за привличане на инвестиции от частния сектор, повишена добавена стойност от европейското измерение, както и по-стабилна основа за измерване на въздействието.

Такъв подход следва да бъде разгърнат в рамките на европейското научно-изследователско пространство чрез определяне на областите от общ или съвпадащ интерес при осигуряване на по-добро разпределяне на научно-изследователския капацитет.

Съюзът за иновации предоставя основата за постигането чрез стратегически и интегриран подход към научните изследвания и иновациите на целите на стратегията

⁸ Приложение II към Решение 2006/1982/ЕО, стр. 38.

⁹ <http://ec.europa.eu/research/evaluations>

¹⁰ Тук е възпроизведено наименованието на всяка от препоръките, а пълният им текст се съдържа в съответните оценъчни доклади.

„Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Предстоящата Зелена книга относно обща стратегическа рамка за финансиране на научно-изследователската и развойна дейност в ЕС ще открие широк обществен дебат по основните въпроси, които трябва да бъдат взети предвид при изготвянето на бъдещите програми.

2.2. За изграждане и внедряване на висококачествени научно-изследователски инфраструктури.....

Комисията признава, че по-доброто координиране на РП с Европейската инвестиционна банка и структурните фондове ще подобри инфраструктурното финансиране.

Подкрепата по 7РП за нови научно-изследователски инфраструктури е насочена към подготвителния етап на проектите, включени в програмата на Европейския стратегически форум за научно-изследователските инфраструктури (ESFRI), като за някои от тях бяха разработени възможни синергии с политиката за сближаване, а съответната информация — изпратена до проектните обединения. Комисията е уверена, че резултатите от тези синергии ще се почувстват преди изтичането на 7РП.

Подкрепата за дейностите по интегриране (I3) ще продължи за последните години на 7РП. Интересна възможност, която трябва да се има предвид, представлява засилването на обучението във връзка с научно-изследователските инфраструктури в рамките на програмата „Хора“.

В изпълнение на стратегията „Европа 2020“, във всички научно-изследователски инфраструктурни проекти би могъл да бъде включван работен пакет по иновациите за насърчаване на по-голямо секторно участие. В Работната програма за 2012 г. ще се наблегне повече върху възможността за научните работници от трети държави да извлекат полза от достъпа до европейските научно-изследователски инфраструктури.

Разгръщането на електронни инфраструктури ще позволи свързването на научните работници, инструментите, данните и изчислителните ресурси в Европа, създавайки цялостно „онлайн ЕНИП“. Тази работа, която представлява неотменна част от водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, ще продължи през втората част на 7РП, като ще включи разработването на онлайн услуги за научните изследвания, свързани с много изчисления и данни, модернизиране на мрежата GÉANT и по-нататъшно развитие на суперкомпютърната инфраструктура PRACE¹¹.

2.3. Финансирането би трябвало да остане поне на същото равнище.....

В стратегията „Европа 2020“ съвсем ясно се посочва, че научните изследвания и иновациите са основните двигатели на напредъка на обществото и икономическия просперитет. За постигането на целите на тази стратегия и за преодоляването на европейско равнище на ключовите предизвикателства пред ЕС, както и на предизвикателството, което поставят конкурентите чрез намерението си да инвестират масирано в научно-изследователската и развойна дейност (НИРД), е необходимо да бъде осигурено адекватно равнище на финансиране по рамката за научните изследвания и иновациите.

¹¹ http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

Обща стратегическа рамка, както бе предложено в прегледа на бюджета, ще осигури по-ефикасно използване на ресурсите на ЕС за финансиране на НИРД, като се повиши добавената поради европейското измерение стойност, увеличи се целенасочеността на финансирането и се привлекат други източници на финансиране както от публичния, така и от частния сектор.

2.4. Необходима е ясно формулирана иновационна стратегия....

Комисията е съгласна с препоръката, която е в духа на насоките, формулирани в съобщението относно Съюза за иновации в контекста на стратегията „Европа 2020“.

През последните години подходът за съгласуване на приоритетите на финансиране на 7РП с технологичните потребности на бизнеса, по-специално чрез насърчаване на европейските технологични платформи, както и подкрепянето на съвместните технологични инициативи и публично-частните партньорства, не само повишиха полезността на научните изследвания по 7РП за бизнеса, а — което е още по-съществено — допринесоха за това цели икономически сектори да бъдат приобщени към съвместни научно-изследователски стратегии. В съответствие с посоченото в „Съюз за иновации“, бъдещите програми на ЕС трябва да продължат тази линия заедно със засилени механизми за споделяне на знания и започването на европейски партньорства за иновации, така че да се постигне сближаване с мерките по отношение на търсенето (изготвяне на стандарти, регулиране на възлагането на обществени поръчки и друго нормотворчество).

Въпреки че поетите в „Съюз за иновации“ ангажименти могат да бъдат напълно изпълнени едва при следващия набор разходни програми, Комисията вече полага сериозни усилия за засилване на въздействието на настоящата рамкова програма върху иновациите. Това ще бъде постигнато при оставащите работни програми на 7РП чрез финансиране на проекти, които приближават научно-изследователските резултати до пазара (демонстрационни проекти), чрез още по-силно налягане при оценката на предложенията върху иновационния компонент и др. Освен това, ще бъде осигурено допълнително финансиране за проекти, насочени към МСП, както и теми от интерес за МСП или за организациите, които са „новодошли“ в 7РП.

2.5. Опростяването се нуждае от качествен скок....

Комисията отчете необходимостта от продължаване на процеса на опростяване. Съобщението на Комисията¹² относно опростяването на изпълнението на рамковите програми, в което бе представен набор от кратко- и по-дългосрочни варианти, породил интензивен междуинституционален дебат. Наред със силния стремеж за стабилност и континуитет на приложимите към 7РП правила, все повече се оформя широк консенсус за необходимостта от бърз напредък по три точки, които биха могли да принесат полза още при настоящата 7РП:

- преформулиране на критериите за приемливост на методите за изчисляване на средните разходи за персонал, като се премахнат критериите за приемливо отклонение между средните разходи в дадена категория персонал и действителните разходи за работещите по проектите. Това би направило приемливи повечето методи за изчисляване на средните разходи за персонал, фактически прилагани като

¹² COM(2010) 187 от 29.4.2010 г.

обичайна счетоводна практика от бенефициерите и по-специално от бизнеса, включително тези, основани на разбиването по разходни единици;

- позволяване на собствениците на МСП и физическите лица, които не получават осчетоводявано възнаграждение, да получат заплащане за стойността на работата си по проектите по 7РП посредством фиксирана ставка, изчислена въз основа на размера на стипендиите „Мария Кюри“, предоставяни по специалната програма „Хора“;
- създаване на комитет за съгласуване между генералните дирекции на Комисията, осъществяващи научно-изследователските рамкови програми, с оглед постигането на еднообразно тълкуване и прилагане на правилата и процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства за научни изследвания.

На 24 януари 2011 г. Комисията прие необходимите изпълнителни решения за незабавно задействане на гореспоменатите мерки за опростяване, които са с ретроактивен ефект по отношение на текущите безвъзмездни финансираня по 7РП. Въпросът с лихвите върху предварителното финансиране се съдържа в предложението на Комисията за преразглеждане на Финансовия регламент COM(2010) 815. Такова преразглеждане е изключително съществено и за постигането на по-радикално опростяване („качествен скок“) в следващите програми за финансиране на НИРД.

2.6. При различните видове мерки за финансиране в 7РП и следващите РП следва да се търси ново равновесие между възходящ и низходящ подход към научните изследвания....

Значителни части от 7РП като проектите по програмата за обучение и мобилност на научните работници „Мария Кюри“ и тези за научни изследвания от любознателност, финансирани от Европейския съвет за научни изследвания (ЕСНИ) вече са възприели възходящия подход към научните изследвания. Към тях следва да се добави като забележителна и схемата за бъдещите и нововъзникващите технологии, с която се подкрепя интердисциплинарната проучвателна изследователска дейност в областта на ИКТ посредством съчетаването на тематични (низходящ подход) с отворени (възходящ подход) покани за представяне на предложения.

Предложението на Комисията за по-нататъшни отворени и отговарящи на основните предизвикателства покани за представяне на предложения в последните години на 7РП създава условия за продължаването на тенденцията на все по-широко прибягване до възходящия подход за финансиране. За годините след това, ангажиментът в „Съюз за иновации“ за засилване на ролята на ЕСНИ, както и въпросът за избор на възходящ или низходящ подход, ще заемат съществено място в дебата за ориентацията на следващата РП.

По-важно за РП като цяло обаче е осигуряването на подходящо равновесие между възходящия и низходящия подход. В допълнение към посоченото по-горе (2.1. и 2.4.) относно бъдещата дейност, силно ориентирана към преодоляване на основните предизвикателства, трябва да се напомни, че нейният успех е обусловен от способността ѝ да позволи разгръщане на творческото начало както при проектите, така и на равнището на научно-изследователската общност.

Комисията потвърждава подкрепата си за концепцията за „триъгълник на знанието“ и напомня, че продължаващата работа в рамките на Европейския технологичен институт също представлява огромен импулс за компонента „Образование“. Важна роля ще играят и обявените в „Съюз за иновации“ форуми „Университетът и деловата общност“ и „Съюзи за знание“, както и предвиденото в обучителната програма „Мария Кюри“ развиване у научните работници на умения за иновиране.

2.7. Дали да се наложи мораториум върху новите инструменти....

Оставащата част от 7РП ще продължи да се изпълнява в съответствие с действащата нормативна база и наличния инструментариум.

Комисията обаче ще разгледа настоящия набор от инструменти за евентуални области за опростяване, потенциално застъпване и празноти. Тя следва да анализира и качествено нови подходи като награди или иновативни схеми за възлагане на обществени поръчки.

Тази работа ще бъде подкрепяна на различни равнища, включително чрез дискусии в рамките на комитета на Европейското научно-изследователско пространство и предстоящото съобщение относно партньорствата. Идеите, които ще възникнат, ще намерят място в предложенията на Комисията във връзка със следващата РП.

С оглед най-пълноценно използване на бюджета на ЕС ще е необходимо финансирането да бъде насочено към постигане на повече добавена поради европейското измерение стойност, засилено въздействие и мобилизиране на други източници на финансиране. Обща стратегическа рамка като гореспоменатата ще има за цел да осигури обща целеустременост и следване на принципите на съвместна стратегия при управлението на финансирането от ЕС на НИРД. От своя страна това ще наложи разработването на съгласуван и целенасочен инструментариум.

2.8. В оставащото време на 7РП трябва да се предприемат допълнителни стъпки за увеличаване на участието на жените в нея...

Комисията отдава голямо значение на този въпрос, въпреки че отбелязва ограничените си възможности за действие поради факта, че РП представлява едва малка част от европейската научно-изследователска дейност. Постигането на осезаем напредък изисква общ подход, активно подкрепян от финансиращите агенции и научно-изследователската общност в Европейското научно-изследователско пространство. В този контекст Комисията поема предизвикателството да играе водеща роля.

В допълнение към текущите дейности — целта за 40 %; действия за мониторинг, информиране и насърчаване; успехите на проектите по програма „Мария Кюри“ — се предлагат редица други. Комисията:

- ще осъществи напълно целта за 40 % участие на жени във всички оценъчни и консултативни комитети; тя ще потърси и подкрепата на държавите-членки за постигане на тази цел при програмните комитети;
- ще започне нови анализи с подкрепата на държавите-членки и научно-изследователските институции за да определи до края на 2011 г. културните и ситуационни фактори, които влияят отрицателно върху равнището на участие на жените учени, както и мерките за тяхното преодоляване;

- ще засили мониторинга на всички етапи на жизнения цикъл на проектите;
- ще засили в рамките на проектите по програма „Мария Кюри“ ролята на групата за възобновяване на професионалната реализация, натоварена с подкрепата за тези жени, които след продължителна отпускат (например по майчинство) желаят да възобновят научно-изследователската си дейност.

2.9. Създаване на условия за засилено участие на държавите-членки, които са недостатъчно представени, чрез по-добро взаимодействие между структурните фондове и РП....

Конкретен пример за осъществяване напредък е създаването на експертна група по синергиите със задача да търси синергии между 7РП, структурните фондове и рамковата програма за конкурентоспособност и иновации. С членове от академичните среди, сферата на политиката и практическото прилагане, както и от компонента „Образование“ на триъгълника на знанието, тя ще има консултативна функция по отношение както на текущия програмен период (2011—2013 г.), така и на следващия, а също така и във връзка с бъдещите регионални действия на 7РП. Групата ще може да се възползва от наскоро предприетия от комитета на Европейското научно-изследователско пространство анализ на синергиите.

Водещите инициативи по стратегията „Европа 2020“ — „Съюз за иновации“ и „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, имат съществен принос за постигането на по-добра координираност на политиките и действията на ЕС, включително във връзка с финансирането на НИРД и на сближаването.

Структурните фондове следва да предоставят подкрепа за изграждането на капацитет, например научно-изследователски инфраструктури и такива за осигуряване на високоскоростен интернет навсякъде в Европа, като по този начин бъде разширена основата на НИРД в ЕС и се изгради капацитет за основано на знанието общество.

2.10. Отваряне на 7РП за международно сътрудничество....

7РП е вече отворена в значителна степен за международно сътрудничество и включва участници от над 160 държави. Както обаче във финансово изражение, така и като общ брой участници, мащабът на това сътрудничество, особено с водещите и новоразвиващите се в научно-изследователската област нации, е сравнително ограничен. Това представлява сериозен пропуск на възможности, който трябва да бъде анализиран.

Въз основа на опита с текущи инициативи като двустранните научно-технически споразумения на ЕС и координираните покани изпъква належащата необходимост от по-стратегически подход.

С оглед на това Комисията ще предприеме мащабен преглед (за който ще докладва до края на 2011 г.) на стратегията си за международно сътрудничество, при който ще се анализират начините за достигане на критичен капацитет и достатъчно равнище на специализация в областите, в които Европа има нужда и в които има конкурентно предимство — при отчитане на гореизложеното (т. 2.1.) предложение за бъдещо фокусиране върху основните предизвикателства. В този контекст по-доброто определяне на общата и отделна функция на държавите-членки и рамковата програма, както и на начините за открояване на областите от общ интерес и подходите,

посредством например стратегическия форум за международно научно-техническо сътрудничество, също ще бъде от основно значение.

3. ПЕРСПЕКТИВИ

В заключителната глава от доклада си експертната група по междинна оценка на 7РП анализира въздействието на заключенията си и приведените доказателства върху целите и изпълнението на бъдещите програми за финансиране. Тя подчертава, че програмите трябва да подкрепят изпълнението на стратегията „Европа 2020“, както и амбициозните цели на инициативата „Съюз за иновации“ и свързаните с нея водещи инициативи.

Експертната група подчертава, че високите постижения, конкурентоспособността и социалните цели са приоритетни области за програмата в областта на научните изследвания, както и за следващата РП. Те съвпадат с основните насоки на инициативата „Съюз за иновации“.

Резултатите от тази оценка ще имат пряко отражение върху бъдещата научно-изследователска политика, както ще се види в предстоящата Зелена книга на Комисията, чието приемане е планирано за началото на 2011 г. и с която ще се открие широк обществен дебат по основните въпроси във връзка с бъдещите програми за финансиране на НИРД.

4. ИНСТРУМЕНТ ЗА ФИНАНСИРАНЕ С ПОДЕЛЯНЕ НА РИСКА (ИФПР)

4.1. Представяне на ИФПР и контекст на междинната му оценка

ИФПР е разработен по искане на Европейския съвет, който през декември 2005 г. прикани Европейската комисия (ЕК) и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) да предложат инструмент за финансиране с елементи на поделение на риска, предназначен за подкрепа с допълнителни инвестиции на НИРД за периода 2007—2013 г. Целта на инструмента, чийто ресурси за покриване на потенциални загуби по заеми, предоставени от ЕИБ и/или нейните финансови посредници, могат да достигнат 2 млрд. EUR (до 1 млрд. EUR по 7РП и до 1 млрд. EUR от собствените ресурси на ЕИБ), е да мобилизира около 10 млрд. EUR заеми за научно-изследователски и развойни проекти с по-висок финансов рисков профил, изпълнявани от частни дружества или публични институции.

В съответствие с приложение II към 7РП, финансовото участие на ЕС е разбито на две части: първи транш от 500 млн. EUR за периода 2007—2010 г. и възможен втори транш от 500 млн. EUR за периода 2011—2013 г., при условие че бъде извършена междинна оценка.

4.2. Междинна оценка на ИФПР

В процеса на работата си през първата половина на 2010 г. групата от независими експерти (ГНЕ), натоварена с тази междинна оценка, заключи в доклада си¹³, че ИФПР действа като иновативен, антицикличен и свързан с търсенето финансов инструмент, както и че е бил успешно въведен в схемата на ЕС за финансиране на научните изследвания, спомагайки за рязкото повишаване на средствата за НИРД. Подчертавайки съществените резултати, постигнати на равнище ЕС от началото на действие на инструмента, които дори надхвърлиха първоначалните очаквания¹⁴, ГНЕ наблегна и на факта, че инструментът е бил въведен по изключително ефикасен и ефективен начин, като е послужил за натрупването на значителен опит в ЕИБ и ЕК по отношение на управлението на такъв вид нов и подлежащ на обща оценка финансов инструмент, като освен това служи за пример и стимул за постижимото при рационално съчетаване на рисковия капитал от бюджета на ЕС и финансовите ресурси и експертиза на ЕИБ.

Предвид факта, че ИФПР е модел, който се нуждае от допълнително разгръщане и интензифициране, ГНЕ направи 10 препоръки, които могат да бъдат групирани, както следва:

- Текущ програмен период 2011—2013 г.:
 - Незабавно задействане на финансирането на ИФПР от ЕС на стойност до 500 млн. EUR при предвидените в правното основание на 7РП на ЕК условия — *(Препоръка 1)*;
 - Допълнително финансиране на ИФПР от ЕС в размер до 500 млн. EUR за 2011—2013 г. по специалната програма „Сътрудничество“ на 7РП на ЕК и/или произтичащо от външни за 7РП източници — *(Препоръка 5)*;
 - Подновяем характер на финансирането от ЕС с оглед удовлетворяване на потребностите до края на 2013 г. — *(Препоръка 7)*;
 - Възможност за внасяне на подобрения при вече подкрепяни целеви групи (в частност МСП, научно-изследователски инфраструктури) чрез въвеждането на специфични подходи и промени в подялбата на риска — *(Препоръки 2, 3 и 4)*.
- Следващ програмен период след 2013 г.:

¹³ Докладът на ГНЕ бе представен от г-жа Ерика МАН (председател) и г-н Люк Соет (докладчик) на Комисията по промишленост, научни изследвания и енергетика на Европейския парламент, работната група „Научни изследвания“ на Съвета и съответните програмни комитети на 7РП.

¹⁴ До края на 2009 г. по ИФПР бяха одобрени заеми на стойност 6,3 млрд. EUR и подкрепени инвестиции в НИРД за 16,2 млрд. EUR, като по този начин бе постигнат значителен лостов ефект от 15 пункта (бюджетни източници на ЕС/ЕИБ спрямо общи инвестиции за подкрепа на НИРД). Проектите по ИФПР се изпълняват в 18 държави-членки на ЕС и 2 асоциирани държави. Данните за ИФПР до септември 2010 г. са: 8,1 млрд. EUR одобрени заеми за 82 проекта и 5,3 млрд. EUR подписани заеми за 54 проекта.

- Продължаване на ИФПР („възобновен ИФПР“) и разширяване на мащаба и обхвата му чрез финансирането му с възобновяемо участие от ЕС на стойност не по-малко от 5 млрд. EUR — (Препоръки 7, 9 и 10);
- Стремех за известно рационализиране на съществуващите/бъдещите финансови инструменти на ЕС (избягване на дублирането и постигането на синергии) — (Препоръка 6);
- Осигуряване на редовен мониторинг — (Препоръка 8).

4.3. Отговорът на Комисията

Комисията приветства детайлния и задълбочен анализ на ГНЕ.

Поради факта, че положителна оценка на ИФПР е предварително условие за задействане на втория транш от финансирането на ИФПР по 7РП на стойност 500 млн. EUR за периода 2011—2013 г., Комисията отбелязва, че това задействане препоръчва горещо както от ГНЕ във връзка с ИФПР (препоръка 1), така и от експертната група по междинна оценка на 7РП. С гласуването на бюджета на ЕС за 2011 г. Съветът и Европейският парламент всъщност принципно се съгласиха да отпуснат втория транш (бюджет за 250 млн. EUR за 2011 г.). Все пак Комисията приканва двете институции по-късно през 2011 г. да предоставят, ако сметнат за необходимо, по-официален отговор за целия период 2011—2013 г.

Комисията изцяло подкрепя препоръки 2, 3 и 4 на ГНЕ за удовлетворяване на потребностите на понастоящем недостатъчно представените групи в ИФПР (МСП, университети/научно-изследователски организации и научно-изследователски инфраструктури). Техническите преговори между Комисията и ЕИБ за намиране на конкретни решения и нови подходи за постигането на тези цели са вече в ход, като се обмислят промени в подялбата на риска, подходи за структуриране на портфолио, повишаване на рисковите равнища и въвеждането на финансиране чрез собствен капитал. Тази работа ще доведе още през първата половина на 2011 г. до изменение на споразумението ЕК/ЕИБ за действието на ИФПР.

Комисията приветства целите на препоръките на ГНЕ относно следващия програмен период (след 2013 г.). Тя отбелязва, че те са в съответствие с целите на съобщението „Съюз за иновации“¹⁵ за улесняване достъпа до финансиране, привличане на значително частно финансиране и по-широко използване на инструментите на финансовия инженеринг в подкрепа на иновациите¹⁶. Продължава анализирането на начините за конкретно финансиране на разширяването на обхвата на ИФПР, така че да се постигне увеличаване на подялбата на риска при научно-изследователските и иновационните проекти, както и за осигуряването на финансиране и подкрепа от страна на ЕС за изпълнението на новите амбициозни цели (като Европейския стратегически план за енергийните технологии), сред които са водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ като „Програма за цифрови технологии за Европа“ и „Европа за ефективно използване на ресурсите“. Понастоящем Комисията и групата на ЕИБ работят по разработването на ефективно, ефикасно и рационално използване на

¹⁵ COM(2010) 546 от 6.10.2010 г.

¹⁶ Както се посочва и в съобщението „Приносът на регионалната политика за интелигентен растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“, COM(2010) 553 от 6.10.2010 г.

финансовите инструменти, в частност в областта на НИРД, от транссекторна перспектива.

Накрая, Комисията е съгласна с препоръката на ГНЕ за редовен мониторинг на действието на ИФПР и през 2011 г. ще предприеме конкретно действие във връзка с това.